

ชื่อสมุนไพร ว่านนางคำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma aromatica*

Salisb.

ชื่อสามัญ Wild Turmeric

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้น ไม้ล้มลุก มีเหง้าและหัวสี
เหลืองอยู่ใต้ดิน มีลำต้นแทงขึ้นมาจากหัว หัว
มีกลิ่นหอม แตกแขนงเป็นแงะคล้ายขมิ้นชัน
เนื้อในเมื่อหั่นจะมีสีเหลืองเข้มหรือสีทองดูสวยงาม ขยายพันธุ์ด้วยการแยกหัวไปปลูก

ที่มา : พรรณไม้ไทย (2565)

ใบ ใบสีเขียวออกเป็นกระจุกใกล้กับรากประมาณ 5-7 ใบ ลักษณะของใบเป็นรูปหอกกว้าง ปลาย
ใบเรียวแหลม ใต้ท้องใบมีขน ใบมีความกว้างประมาณ 10-14 เซนติเมตรและยาวประมาณ 40-70 เซนติเมตร

ดอก เป็นช่อเชิงลด มักมีดอกก่อนใบงอกจากเหง้า ช่อดอกยาวประมาณ 5-8 เซนติเมตร มี
ใบประดับที่ปลายช่อมีสีชมพู ใบประดับที่รองรับมีดอกสีขาวแกมสีเขียวยาวถึง 6 เซนติเมตร ส่วน
ใบประดับย่อยมีสีขาว ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 2 เซนติเมตร กลีบดอกมีสีขาวแกม
ชมพู แฉกกลางเป็นรูปไข่กว้าง แฉกข้างเป็นรูปขอบขนาน กลีบปากเป็นรูปโล่แยกเป็น 3 แฉก มีสีเหลืองเข้ม

การนำไปใช้ประโยชน์

ว่านนางคำสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้อย่างหลากหลาย เช่น ว่านนางคำผง ผงว่านนางคำ
มาส์กหน้า โลชั่นบำรุงผิว สบู่ ยากันยุง เป็นต้น หัวของ ว่านนางคำเมื่อนำมาหั่นหรือผ่าจะมีกลิ่นหอมเย็น
เมื่อสูดดมแล้วจะทำให้รู้สึกสดชื่น และยังสามารถนำมาใช้ ย้อมสีผ้าให้เป็นสีเหลืองที่ติดทนนาน
หรือคั้นเอาน้ำมาใช้เขียนภาพได้

สรรพคุณทางยา

1. รากใช้เป็นยาขับเสมหะ
2. หัวข้บลมในลำไส้ ลดกรดในกระเพาะ ช่วยแก้อาการปวดท้อง ถ่ายท้อง
3. รากช่วยรักษาโรคหนองในเรื้อรัง
4. รากใช้เป็นยาสมานแผล

5. หัวใช้ตำนำมาพอกช่วยแก้อาการฟกช้ำบวมตามร่างกาย แก้อาการเม็ดผื่นคัน
6. หัวช่วยรักษาอาการข้อเคล็ด เคล็ดขัดยอก อาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

เอกสารอ้างอิง

พรรณไม้ไทย (2565) 108 พรรณไม้ไทย : ว่านนางคำ. สืบค้น 19 เมษายน 2565, จาก

https://www.panmai.com/Warn/Warn_ZINGIB_07.shtml

เมตไทย. (2563) ว่านนางคำ. สืบค้น 19 เมษายน 2565, จาก <https://medthai.com/ว่านนางคำ/>